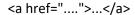

GIRIŞ

Web sayfalarında bağlantılar genellikle altı çizili mavi metinler şeklinde görülür. Bir web sitesi incelendiğinde genellikle bazı kelimelerin altının çizili olduğu dikkati çekmektedir. Bu altı çizili kelimelerin üstüne gelince fare şekil değiştirip el şekline dönüşmektedir. Bazen de URL'ler şeklinde karşınıza çıkar. Bir metne, sayfaya, dosyaya, görüntüye, düğmeye bağlantı kurmak mümkündür. Fare işaretçisi el şeklini alıp o bağlantı tıklandığında başka bir sayfaya, siteye veya konuma gitme imkânı sunmaktadır. Bağlantı oluşturabilmek için HTML'de <a> etiketinden yararlanılır. Web sayfasından başka dokümana bağlantı yapabilmek için ... etiketi kullanılır. Yerel bağlantı oluştururken bağlantı kurulan dokümanın tüm URL adresinin tanımlanması gerekmez. Üç farklı bağlantı yolu vardır ve bunlardan; mutlak yol, URL'nin tamamı, doküman-göreli yol, geçerli dokümandan başlayıp bağlanan dokümana giden yolu ifade ederken kök-göreli yol ise geçerli sitenin kök klasöründen başlayıp bağlanan belgeye giden yolu izah etmektedir. Bir metin üzerinde belirli bölgelere ulaşmak için bağlantılar oluşturulur. Bunlara sayfa içi bağlantı denir ve ..., ... komutları ile geçekleştirilir. Sayfa dışı bağlantı ise bir web sayfasından başka bir web sayfasına bağlanmak içindir. Bağlantı tıklandığında açılacak sayfanın pozisyonunu <a> etiketindeki target parametresine verilecek değer ile belirlenir. Kullanıcıların mail adresine bağlantı kurmaları istendiğinde ... komutu kullanılmalıdır. Ayrıca herhangi bir nesneye tıklandığında aynı web sayfası içinde herhangi bir yere ya da başka sayfaya yönlendirme yapılmak istendiğinde çapalar tercih edilir.

BAĞLANTI (KÖPRÜ) OLUŞTURMA

HTML'de bağlantı görevini yerine getiren etiket <a> etiketidir. Ziyaret halinde bulunulan web sayfasından başka dokümana bağlantı yapabilmek için:

etiketinden yararlanılır.

Bu komutla oluşturulan bağlantı ile yeni bir sayfa açmak, kullanıcıyı farklı bir internet adresine yönlendirmek mümkündür. Kullanıcının kendisine sunulan bir dosyaya ulaşması sağlanabilir. Bağlantılar sayesinde hazırlanan birçok sayfa birbirleriyle ilişkili hale getirilir. Bağlantı özelliği verilen yere bir tıklama yaparak istenilen yere yönlendirme yapmak mümkündür. HTML'de metinlere ve resimlere bağlantı kazandırmak imkânı vardır.

Kelime, kişi ya da kurum adı, başlık, cümle, resim, ses, grafik dosyaları, sıkıştırılmış dosyalar, internet adresleri, video vb. bunların hepsine bağlantı kazandırmak mümkün [1,2,4,5,8,9,10].

Tablo 6.1. Bağlantı verilebilen nesne/içerik

Nesne / İçerik	Görevi
kelime	 Tıklayınız
Kişi yada kurum	 Atatürk Üniversitesi
başlık	 Unite 6
cümle	 Lütfen ATA-AOF'ün iletişim sayfasına gidiniz
resim	
Ses	<audio src="tanitim.wav"></audio>
Video	<video src="tanitim.wma"></video>

Bağlantı Yerleri ve Yolları

Bağlantı kurulan doküman ile bağlantının yer aldığı doküman arasındaki yolu bilmek bağlantı oluşturmanın temelidir. Her Web sayfasının kendine ait URL denen bir adresi vardır. Ancak, yerel bağlantı oluştururken bağlantı kurduğunuz dokümanın tüm URL adresini tanımlamanıza gerek yoktur, bunun yerine aktif dokümandan veya site kökünden bir bağıl yol yeterlidir.

Farklı bağlantı yolları vardır. Şimdi bu bağlantı yollarını öğrenelim:

- Mutlak yol: URL'nin tamamı.
- Doküman-göreli yol: Geçerli dokümandan başlayıp bağlanan dokümana giden yol.
- *Kök-göreli yol:* Geçerli sitenin kök klasöründen başlayıp bağlanan belgeye giden yol.

Mutlak Yollar

Bağlanan dokümanın URL'lerinin hepsini içerir. Bağlanan doküman Web sunucunuzdan tamamen ayrı bir sunucuya yerleştirilmişse mutlak yol kullanmaktan başka çare yoktur. Protokol de dâhil (genellikle http://) olmak üzere bağlanan dokümanın tam URL adresi belirtilmelidir. Örneğin,

http://www.atauni.edu.tr/#birim=bilgisayar-programciligi-onlisans-programi bağlantısının en büyük dezavantajı en ufak hatada bağlantı çalışmaz. Örneğin en ufak bir harf hatası bağlantının çalışmasını engeller

Genel olarak tüm bağlantılar için mutlak yol kullanabilirsiniz. Ancak yerel sunucudaki dokümanlara bağlantı kurmak için bağıl yolları kullanmak işinizi oldukça kolaylaştırır ve hata payı çok daha küçüktür.

Doküman-Göreli Yollar

Doküman-Göreli Yollar birçok Web sitesinde yerel bağlantıları sağlar. Eğer bağlantı kurulan sayfa ile bağlantının bulunduğu sayfa aynı klasörde ise ve muhtemelen birlikte kalacaklarsa bu yöntem kullanılışlıdır.

Aynı klasördeki başka bir dosyaya bağlantı kurulacaksa sadece dosyanın adını yazmak yeterlidir. Örneğin, bilpro.html

Aktif dokümanın bulunduğu klasörün bir alt klasöründeki dokümana bağlantı kurmak için, klasörün adını yazın, sonra / yazın ve son olarak da dosya adını belirtin. Örneğin, programlar/bilpro.html

Aktif dokümanın klasörünün ebeveyn klasöründe yer alan bir belgeye bağlantı oluşturmak için, dosya isminden önce ../ yazın. Örneğin, ../bilpro.html (".." nin anlamı klasör hiyerarşisinde bir üst basamaktır.)

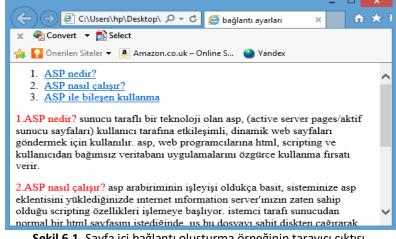
Kök-Göreli Yollar

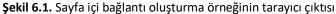
Kök-Göreli yollar, geçerli sitenin kök klasörüne bağlı bağlantı yollarının kaydını tutar. Bu tip yolları birçok sunucuda tutulan büyük bir Web sitesinde çalışıyorsanız veya farklı sitelerin bulundurulduğu bir sunucudaki Web sitesinde çalışıyorsanız kullanırsınız. Bir köke bağlı yol sitenin ana klasörünü belirten / ile başlar. Örneğin, /programlar/bilpro.html

Sayfa İçi Bağlantı Oluşturma

Bir metin üzerinde belirli bölgelere ulaşmak için yine etiketler kullanılabilir [2,4,5,7,8,10].

komutlarını kullanarak sayfa içi (dahili) bağlantılar hazırlanabilir. Örneğin sayfanın üst kısmında sayfa indeksini gösteren bir menü olsun. Kullanıcı bu menüde istediği başlığa tıkladığında ilgili konuya gidebilir. Böyle bir sayfa hazırlamak için yapacak şeyler: Açılacak menüdeki seçeneği işaretlemek için (...) etiketi kullanılır. Tarayıcı, hazırlanan menü "tıklandığında" # işaretli konuya gitmesi sağlanır (...).

Bir köke bağlı yol, sitenin ana klasörünü belirtir ve "/" ile başlar.

web sayfasına bağlantı oluşturmak için <a href> ... komutu kullanılır.

Yukarıda ekran çıktısı olarak yer alan bağlantı örneğinin kodları aşağıda yer aldığı gibidir. Burada oluşturulan 3 menüden (ASP nedir?, ASP nasıl çalışır?, ASP ile bileşen kullanma) hangisi seçilirse o konu ile ilgili açıklamanın olduğu başlık ekranının ilk satırında görüntülenecektir.

```
<html>
<head>
<title> bağlantı ayarları </title>
</head>
<body>

<a href=#1>ASP nedir?</a>
<a href=#2>ASP nasıl çalışır?</a>
<a href=#3>ASP ile bileşen kullanma</a>
```

1.ASP nedir? Sunucu taraflı bir teknoloji olan ASP, (Active Server Pages/Aktif Sunucu Sayfaları) kullanıcı tarafına etkileşimli, dinamik Web sayfaları göndermek için kullanılır. ASP, web programcılarına HTML, scripting ve kullanıcıdan bağımsız veritabanı uygulamalarını özgürce kullanma fırsatı verir.

2.ASP nasıl çalışır?

ASP arabiriminin işleyişi oldukça basit, sisteminize ASP eklentisini yüklediğinizde Internet Information Server'ınızın zaten sahip olduğu scripting özellikleri işlemeye başlıyor. İstemci tarafı sunucudan normal bir HTML sayfasını istediğinde, IIS bu dosyayı sabit diskten çağırarak istemci tarafındaki web tarayıcıya yollar. İstemci tarafından yapılan istek bir ASP sayfasıysa IIS bunu sayfanın uzantısından anlayarak ASP eklentisini devreye sokar. ASP eklentisi sayfa

içindeki scriptleri yine IIS'a çalıştırdıktan sonra oluşan HTML sayfasını istemci tarafındaki web tarayıcısına yollar.

```
<a name="3"></a><font size="3"><font color="red">3.ASP ile bileşen kullanma</font></font>
```

Microsoft'un sunucu teknolojisi ASP için birçok ikinci parti bileşen bulunuyor. ASP sayfaları ile uyum içerisinde çalışarak sonuç sayfalarının oluşturulması, web sayfası sahiplerine işlenmiş bilgi aktarılması gibi işlere yarayan bileşenlerden en popüler olanları ASPMail ve RoboHTTP. Server Objects firmasının bu iki ürünü, sayfadaki formların içeriğinin kullanıcıya e-mail olarak kullanılması, misafir defteri oluşturulması ve birçok değişik bilginin bir sayfada toplanması gibi işlemleri kolayca hallediyor.

```
</body>
```

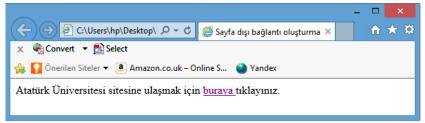
Sayfa Dışı Bağlantı Oluşturma

Web sayfanızdan başka bir web sitesindeki bir web sayfasına bağlanmak için bağlantı oluşturabilirsiniz. Öncelikle bağlantı oluşturma kurallarını bilmek gerekir.

Bağlantı oluşturmak için <a> etiketi kullanılır. URL ya da hedef yolu belirlemek için *href* parametresi kullanılır. Buraya kadar olan kısım açılış etiketidir. Bu kısımdan sonra tıklatılacak resim veya metin yer alır. Son olarak kapanış etiketi yer alır [2,4,5,7,8,10].

Uygulama:

Sayfa dışı bağlantı oluşturmak için yazılan yukarıdaki kodların ekran çıktısı şekil 6.2.'deki gibi olacaktır.

Şekil 6.2. Sayfa dışı bağlantı oluşturma

Şekil 6.2. html sayfası tarayıcıdan geçirildikten sonra "buraya" bağlantı ifadesi tıklandığında aşağıdaki ekran görüntüsü elde edilir.

Şekil 6.3. Şekil 6.2. deki <u>buraya</u> ifadesi tıklandıktan sonra erişilen sayfa dışı bağlantı oluşturma örneğinin ekran görünümü

Bağlantının Hedef Penceresini Belirlemek

Oluşturulan bağlantı tıklandığında açılan sayfa geçerli varsayılan pencere olmaktadır. Aktif sayfayı kapatmadan açılacak sayfanın yeni pencerede açılmasını istiyorsanız hedef pencereyi belirlemeniz gerekir [2,4,5,6,7,8,10].

Bağlantının yeni pencerede açılması için <a> etiketine target="_blank" parametresini eklemek gerekir.

bilpro.html dokümanına bir bağlantı oluşturur ve bu bağlantıyı yeni sayfada açmak isterseniz aşağıdaki komutu yazmanız gerekir.

Bilgisayar Programcılığı Programı

Bağlantı etiketi parametresi olan target'e aşağıdaki değerler atanabilir;

Tablo 6.2. Bağlantı etiketi target parametresinin alabileceği değerler

Kullanılacak parametreler	Görevi
target="_blank"	Bağlantı yeni bir pencerede açılır,
target="_self"	Bağlantı aynı pencere içerisinde açılır,
target="_top"	Bağlantı aynı pencere içerisinde en üstten itibaren açılır,

Bağlantının açılacağı pencereyi belirtmek için "target" parametresi kullanılır.

target="_parent"	Açılan bağlantı, o anda açık sayfayı oluşturmuş bir ana sayfa varsa onun yerine konur,
target="çerçeve adı"	Frame komutu ile çerçeve oluşturulmuşsa bağlantının adı verilen çerçevede açılması sağlanır.

Dosya Adı ve Yolunu Kullanarak Bağlantı Oluşturmak

Web sitesindeki bir dosyaya bağlantı kurmak için dosya adını bağlantıda tam olarak kullanmak gerekir [1, 2, 4, 5, 7, 8, 10].

Örneğin http://www.atauni.edu.tr/#birim=bilgisayar-programciligionlisans-programi/web-tasarimini-temelleri.html sayfasına bağlantı kuralım. Bunun için aşağıdaki kodun yazılması gerekir.

 Web Tasarımının Temelleri ders notlarına eriştiniz mi?

Mutlak ve Göreli Yolları Kullanmak

Aynı web sitesindeki dokümanlar için bağlantı oluşturmak istiyorsanız mutlak yol tanımlamanıza gerek yoktur. Göreli yol tanımlamak yeterlidir. Örneğin dokümanlarınız aynı klasör içinde iken dokümanlar arası bağlantı kurmak istediğinizde göreli yolları kullanarak çok rahat bağlantı kurabilirsiniz [1,2,4,5,7,8,10].

Yukarıda verilen örnekte olduğu gibi web-tasariminin-temelleri.html ve unite05.html dokümanlarımızı oluşturduğumuzu düşünelim. web-tasariminin-temelleri.html dosyasının içerisindeki 5. ünite metni tıklanınca unite05.html dokümanı açılsın. Bunun için web-tasariminin-temelleri.html dokümanını Notepad++ uygulamasında açın. 5. ünite metninin bulunduğu satırı aşağıdaki şekilde oluşturun.

5. ünite

E-Posta Adresine Bağlantı Oluşturma

Web sitesini ziyaret edenlerin e-posta göndermeleri için e-postaya bir bağlantı oluşturmak gerekir. Böylece ziyaretçi bağlantıya tıkladığında varsayılan e-posta programı kullanılarak size e-posta göndermesini sağlayabilirsiniz. Bu hazırlanan web sayfasında kullanıcıların mail adresine erişmeleri istendiğinde başvurulan bir bağlantı yöntemidir [2, 3, 4, 5, 7, 8, 10].

Bunun için,

...

komutu kullanılır.

Uyaulama:

<html>

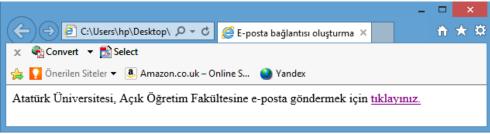
<head>

Bir e-posta adresine bağlantı oluşturmak için href= parametresinden sonra mailto: ve e-posta adresi yazılmalıdır.

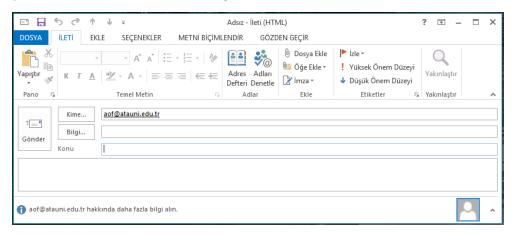
```
<title> E-posta bağlantı oluşturma </title>
</head>
<body>
Atatürk Üniversitesi, Açık Öğretim Fakültesine e-posta göndermek
için <A HREF="mailto:dursun@atauni.edu.tr">
Tıklayınız. </A>
</body>
</html>
```

Yukarıdaki kodların yer aldığı html dosyası tarayıcıdan geçirildikten sonra aşağıdaki görüntü elde edilir.

Şekil 6.4. E-posta adresine bağlantı oluşturma örneğinin ekran görünümü

Verilen komutlar yazılıp tarayıcıya aktarıldıktan sonra ekranda "e-posta göndermek için *"tıklayınız"* ifadesi görünecektir. Buradaki linke tıklandığında kullanıcının ilgili mail programı açılacak ve mail'in send to (kime) kısmına örnekte yazılan mail adresi otomatik olarak gelecektir.

Şekil 6.5. e-posta adresine yapılan bağlantı sonucu ATA-AÖF'nin mail adresine yönlendirmenin yapılması

Çapalarla Çalışmak

oluşturulabilir.

Çapalar (anchor) herhangi bir nesneye tıklandığında aynı web sayfasında herhangi bir yere ya da başka sayfalara yönlendirmeye yararlar. Çapalarla web sayfasında yer alan liste elemanları tıklanarak sayfasının daha önce belirlenen noktalarına erişilebilir. Web sayfalarına çapalar bırakabilir ve bu çapalara bağlantı kurarak gerektiğinde çapanın bırakıldığı noktalara ulaşabilirsiniz [2, 4, 5, 7, 8, 9, 10].

Çapa Oluşturmak

Bir metne veya resme tıkladığınızda dokümanın bir noktasına veya farklı bir dokümanın bir noktasına ulaşmak için ulaşılacak noktaya çapa oluşturulması gerekir. Çapa oluşturmak için <a> etiketi ve name= parametresi kullanılır.

Bir noktaya çapa oluşturmak için aşağıdaki kod yapısı kullanılır:

 metin veya resim bilgileri

Aynı sayfada bir çapaya bağlantı oluşturmak için;

Sayfa başına git</a

sayfa_basi isimli çapaya gitmek için ise;

Sayfa başına git etiketlerini kullanmak gerekir.

Başka Bir İçeriğe Bağlantı Oluşturmak

Bir Word dokümanına, elektronik tabloya, video dosyasına, sıkıştırılmış bir dokümana bağlantı kurabilirsiniz [2, 4, 5, 6, 7, 8, 10].

Link verilerek kullanılan hedefler aşağıdaki tabloda yer aldığı gibi tercih edilebilir:

Tercih edilebilecek bağlantı çeşitleri	Görevi
 	Boş / hedefsiz link
	Aynı sayfadaki nesne ya da etiket
	Aynı sitede farklı bir web sayfası
 	Aynı sitede dosya
	Farklı bir site
<a href="http://www.osym.gov.tr/TR,8862/
hakkinda.html"> 	Farklı bir sitede web sayfası
<a href=" http://www.benimsitem.com/
wtt.pdf#page=12">	Farklı sitede dosya
Atatürk Üniversitesi web sayfasına erişmek için tıklayınız </a 	Kelime
	Kişi ya da kurum adı
Hafta 12 	Başlık
Erzurum Meslek Yüksekokulu'na gidiniz 	İfade
 	Resim
<audio src="ses1.wav"></audio> 	Ses
<video src="video1.wma"></video>	Video

Bağlantı kurduğunuz dokümanı görüntüleyebilir veya bilgisayarınıza indirebilirsiniz. Bir uygulama yaparak bunu öğrenelim. Bilgisayar Teknolojileri Bölümü öğretim elemanlarından Okt. Mustafa AKBUĞA'nın Açık Öğretim Fakültesi eğitim faaliyetleri kapsamında Grafik Tasarımı dersi için kendi sesinden anlattığı bir video dosyamız olsun. Bu video dosyası .*rar* olarak sıkıştırılmış halde kök klasörümüzde yer almış olsun. Okt. Mustafa AKBUĞA'nın *grafiktasarimi-unite1.html* dokümanının alt tarafına bu dosya için bir bağlantı kuralım. Sıkıştırılmış video dosyasının adı *grafiktasarimi.rar* olsun.

grafiktasarimi-unite1.html dokümanını Notepad++ uygulamasında açın.Dersin içerik kısmının yazıldığı yerin sonuna aşağıdaki kodu yazın.

```
<a href="grafiktasarimi.rar"> Grafik Tasarımı Ders Notları </a>'na ulaşmak İçin dosya bir alt klasörde ise kodu aşağıdaki gibi yazmalıyız:
<a href="klasör adı/ grafiktasarimi.rar"> Grafik Tasarımı Ders Notları
Yukarıda açıklanmaya çalışılan örneğin kodları aşağıdaki gibidir.
<html>
<head>
<title> Başka Bir İçeriğe Bağlantı Oluşturmak </title>
</head>
<body>
Atatürk Üniversitesi,
```

Atatürk Üniversitesi,

Açık Öğretim Fakültesi,

Bilgisayar Programcılığı Programı

Grafik Tasarımı Ders

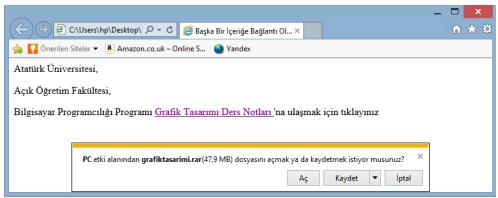
Notları'na ulaşmak için tıklayınız

</body>

</html>

'na ulaşmak için

Yukarıdaki Notepad++ uygulamasındaki kodları kaydedip web tarayıcısında açtıktan sonra aşağıdaki ekran görüntüsü ile karşılaşırsınız.

Şekil 6.6. Başka bir içeriğe bağlantı oluşturma örneğinin ekran görünümü

Şekil 6.6.'daki Aç düğmesi tıklandığında aşağıdaki görüntüyü elde ederiz.

Şekil 6.7. rar dosyasına erişme

grafiktasarimi.rar dosyasını bilgisayarınıza indirebilirsiniz.

Bireysel Etkinlik

 Sizde Web Tasarımının Temelleri dersine ait ünitelerini yerleştirdiğiniz klasörü önce rar dosyası haline getiriniz. Daha sonra bu dosyayı başka bir içeriğe bağlantı oluturacak şekilde Notepad++ uygulamsı ile kodlayarak sonucu test ediniz.

- •Bağlantı oluşturma işi HTML'de <a> etiketi ile gerçekleştirilir. Bu komutla oluşturulan bağlantı ile yeni bir sayfa açabilir, sayfa içi bağlantı oluşturabilir, kullanıcıyı farklı bir internet adresine yönlendirme yaptırabilir veya kullanıcıları e-posta adresine yönlendirme yaptırılabilirsiniz. Bağlantıları sayfa içi ve sayfa dışı olarak da oluşturabilirsiniz.
- Bağlantı oluşturmanın temelini bağlantı kurulan döküman ile bağlantının yer aldığı döküman arasındaki yolu bilmekle ilgilidir. Mutlak yol, dökümangöreli yol ve kök-göreli yol gibi farklı bağlantı yolları mevcuttur. Bunlardan mutlak yol, bağlanılan dokümanın web sunucusundan tamamen ayrı bir sunucuya yerleştirilmesini, doküman-göreli yollar birçok web sitesinde yerel bağlantı kurmayı ve kök-göreli yollarını ise geçerli sitenin kök klasörüne bağlı bağlantı yollarının kaydını tutmada kullanılır.
- Dâhili bağlantı olarak da bilinen sayfa içi bağlantılar oluştururken ... etiketinden yararlanılır ve sayfanın üst kısmında sayfa indeksini gösteren bir menünün olması halinde web sayfası ziyaretçisi bu menüde istediği başlığı tıklayarak ilgili konuya gidebilme imkânına sahip olabilir.
- •Sayfa dışı bağlantı oluştururken yine <a> etiketi URL ya da hedef yolu belirlemek için **href** parametresi ile birlikte kullanılır. Açılış etiketinde tıklatılacak resim veya metin vb. yer alır ve en sonunda kapanış etiketi ile bağlantı işlemi bitirilir.
- Bağlantının açılacağı pencereyi belirtmek için "target" parametresi kullanılır. target parametresine yazılabilecekler arasında; _blank, _self, _top, _parent ve çerçeve adı vardır.
- Bağlantı oluşturmak için dosya adını bağlantıda tam olarak kullanma işlemine dosya adı ve yolunu kullanarak bağlantı oluşturmak, aynı web sitesindeki dokümanlar için bağlantı oluşturmak istendiğinde ise mutlak yol ya da göreli yol tanımlamak yeterlidir.
- E-posta adreslerine de bağlantı oluşturulabilmektedir. Böylece ziyaretçi bağlantıyı tıkladığında varsayılan e-posta programı devreye girer ve e-posta gönderilmesi sağlanmış olur. Bu tür bağlantı web sayfasında kullanıcıların mail adresine erişmeleri istendiğinde başvurulan bir bağlantı yöntemidir. E-postaya bağlantı yapabilmek için, ... komutu kullanılmalıdır.
- Bağlantı oluşturma yöntemlerinden bir diğeri ise çapadır. Çapalarla web sayfasında yer alan liste elemanları tıklanarak sayfanın daha önce belirlenen noktalarına erişim yapılır. Bir dokümana, belgeye, video yada sıkıştırılmış dosyalara da bağlantı oluşturmak mümkündür.